Cultuurregio
Leie Schelde

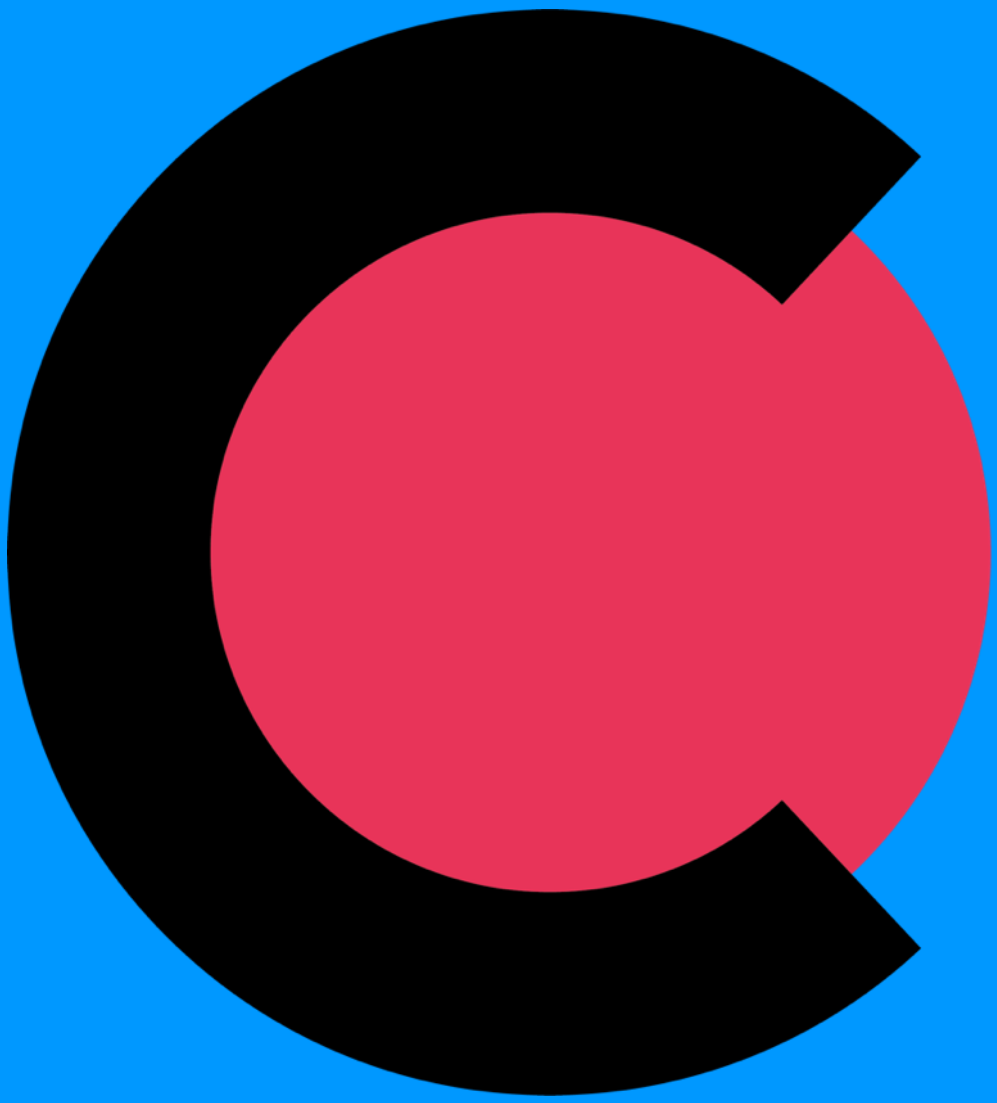

Voortgangsrapport 2020-2022
Cultuurregio Leie Schelde

Vooraf

In dit tussentijds verslag rapporteert de Cultuurregio Leie Schelde over haar bovenlokale cultuur- en bibliotheekwerking in het jaar 2020, 2021 en voorjaar 2022. Het jaarverslag 2021 werd besproken en goedgekeurd (ook door de revisor) tijdens de Raad van Bestuur van 15 maart 2022 in Huise (Kruisem). Het jaarverslag, incl. bijlagen en dit voortgangsrapport worden via KIOSK tegen 30 juni 2022 ingediend bij het Departement Jeugd, Cultuur en Media.

Met de oprichting van de Cultuurregio Leie Schelde op 1 januari 2020 vanuit een samensmelting van POLS, Platform Omgeving Leie Schelde (cultureel erfgoedcel en cultuurcommunicatie, 2012-2019) en ZOVLA, bibliotheekwerking Zuid-Oost-Vlaanderen (1998-2019) en dankzij een enthousiast team van collega's, leden van de stuurgroep en Raad van Bestuur wordt de bovenlokale cultuur- en erfgoedwerking gecontinueerd.

In 2020 werd personeel aangeworven om de bovenlokale cultuurwerking zoals die werd uitgeschreven in de cultuurnota 2020-2025 uit te werken. Vanaf 1 juni 2020 trad Emmy Beyls halftijds in dienst van de cultuurregio na een interne examenprocedure en vanaf medio augustus, na een vergelijkende examenprocedure, startte de coördinator Jolien Verroeye voltijds. Emmy Beyls is ook deeltijds werkzaam binnen de erfgoedcelwerking.

Vanaf juni 2020 startten de overlegmomenten en eerste initiatieven met diverse stakeholders, stuurgroep, collegagroepen en thematische werkgroepen. Noodgedwongen verliep dit tot en met 2021 vaak digitaal, maar vanaf 2022 kunnen we spreken van een min of meer genormaliseerde werking met de meeste activiteiten opnieuw en plein public.

Meander Festival – muziektheater voor jong en minder jong. Een nieuw muziekfestival in de regio die de Cultuurregio Leie Schelde ondersteund in haar startende jaren. Wegens corona werd in 2021 een streaming georganiseerd. Vanaf 2022 gingen live concerten in de regio door.

Een groepsfoto van onze stuurgroep, genomen tijdens één van onze **teamdagen**.

1. Visie

Visie op het bovenlokaal cultuurwerk binnen de regio

De oorspronkelijke visie weerspiegelt nog steeds de weg die we inslaan voor de komende jaren. Door de toenmalige Corona-maatregelen in 2020 en 2021 werden bepaalde acties of fysieke bijeenkomsten opgeschoven in tijd of enigszins aangepast, maar de geplande initiatieven hebben ondertussen kunnen plaatsvinden.

De visie uit de oorspronkelijke cultuurnota wordt omarmd bij de uitwerking van diverse acties en het opzetten van sterke samenwerkingsverbanden. We blijven vertrekken van de slagzin: **Iedereen heeft recht op cultuur!** Cultuur brengt mensen samen, creëert ontmoeting en beleving en geeft een gevoel ergens bij te horen. We denken hierbij bvb. aan het reglement van de projectsubsidies waar wordt ingespeeld op **de verbindende rol van cultuur** in een welvarende maatschappij waar individualisering, tijdsdruk en eenzaamheid de kop opsteekt.

Ook het werkingsgebied van Cultuurregio Leie Schelde wordt als "welvarend" beschouwd, maar anno 2022 na 2 jaar corona-pandemie, stijgende energieprijzen, inflatie en de oorlog in Oekraïne (en elders in de wereld) beginnen de armoedecijfers en welzijnsstatistieken ook hier proporties aan te nemen die we terstond moeten meenemen in ons bovenlokaal cultuurbeleid. Zo botsen we in het vooronderzoek i.h.k.v. de UiTPAS geregeld op verontrustende cijfers en voelen we dat **de samenhang en het engagement in de dorpen en wijken en vooral in het verenigingsleven onder druk** staat. Ook onze collega's in de jeugdsector ontvangen gelijkaardige signalen. We houden hier de vinger aan de pols en onderzoeken de komende jaren welke rol de cultuurregio hier kan opnemen.

In onze visie staat dat Cultuurregio Leie Schelde ontmoetingsplekken wil creëren waar mensen op een laagdrempelige manier **proeven van en geïnspireerd raken door cultuur**. In het verhaal van de regiobib-samenwerking zetten we hier alvast heel hard op in, de bibliotheek als derde plek, waar mensen vlot binnen wandelen en **kennis maken met nieuwe literatuur, kunsten, cultuur beleven en mensen ontmoeten**. De bibliotheken willen ook centrale creatieve labo's zijn waar kan gecreëerd en geëxperimenteerd worden en waar kennis kan worden opgedaan en doorgegeven. Cultuur moet uitdagen om zelf ook te gaan creëren, niet alleen beleven, zo wordt **persoonlijke groei en talentontwikkeling** gestimuleerd. De trekkersrol die Cultuurregio Leie Schelde opnam in Oost-Vlaanderen voor het jong podiumtalenttraject Eigen Kweek is hier ook een mooi voorbeeld van.

De linken met de cultuurpodia en erfgoedlocaties worden steeds meer gelegd vanuit de bibliotheken en vice versa, de **transversale regierol** van de cultuurregio draagt hiertoe bij. Zo heeft bijvoorbeeld het gloednieuwe traject rond toegankelijke klassieke muziek, onder de noemer Meanderfestival, een zeer geslaagde start gekend en fungeerde één van de bibliotheken als concertlocatie. Ook de vertelcursus 'Kom op verhaal' werd transversaal opgevat met een kunstenaarsarchief, erfgoedhuis, de Wunderkammer van Museum Dhondt-Dhaenens en een bibliotheek als cursuslocatie.

Dwarsverbanden leggen, sectorgrensoverschrijdend denken en handelen, is de fundamentele rode draad in onze intergemeentelijke samenwerking. Zo willen we alle inwoners van de regio gelijke kansen bieden om **via cultuur in alle mogelijke vormen te participeren aan de maatschappij**.

We organiseerden in de loop van 2021 en 2022 ook een **grootschalig publieksonderzoek** om te peilen naar de noden en behoeften van de deelnemers aan cultuur in onze regio en zullen ons beleid hier ook op afstemmen. In het najaar van 2022 worden de resultaten geanalyseerd.

Vorm geven aan cultuur is cocreatie! Cultuur en cultuuraanbod ontstaan door interactie, contacten tussen mensen, verenigingen, vrijwilligers, deskundigen, beleidsmakers en professionals. Inzet op **netwerking, overleg en samenwerking** is naast professionaliseren een sterke waarde binnen onze werking. We doen dit door **inspirerende vergaderlocaties en werkplekken** te zoeken waar praktijkvoorbeelden kunnen prikkelen en die debatten aanwakkeren. Onze cultuurhuizen en musea uit hun comfortzone doen treden, weg van hun eiland en doen aansluiting zoeken bij naburige/andersoortige initiatieven of bij doelgroepen ver van hun bed is hierbij één van de grootste uitdagingen. Als bovenlokale cultuurregio, een nieuw overlegniveau voor velen, kunnen we deze rol opnemen en dit wordt ook door velen geapprecieerd.

We nemen deze rol dan ook met veel enthousiasme verder op en zetten ons in als **verbinder, facilitator, cocreator, innovator en vertegenwoordiger van de regio**. (zie volgende hoofdstuk)

Het zal wel afwachten worden wat de nieuwe regiovorming en eventuele nieuwe gemeentefusies zullen teweegbrengen. Zwalm en Kruisem worden verondersteld zich bij referentieregio Vlaamse Ardennen te voegen voor de meeste samenwerkingsverbanden. Dat zou een verlies kunnen betekenen voor Cultuurregio Leie Schelde op gebied van bovenlokale cultuur- en bibliotheekwerking (voor cultureel erfgoed zijn deze 2 gemeenten aangesloten bij EVA/Variant). In dat opzicht is Cultuurregio Leie Schelde dan ook één van de trekkers geworden in het doorbraakproject ingediend bij VVSG dat gedurende 2022-2023 onderzoek zal doen naar mogelijke (decretale) **doorbraken in de beleidsdomeinen cultuur en erfgoed** binnen referentieregio Gent, i.s.m. COMEET, Viersprong en Veneco.

2. Evaluatie regierol

Evaluatie van de invulling van de regierol

De Cultuurregio Leie Schelde is een bruisende streek met een boeiend verenigingsleven, verschillende gemeenschaps- en culturele centra en heel wat culturele activiteiten. Het is een echte kunststreek met een schat aan musea en bezienswaardigheden. De regio heeft een rijk verleden en het culturele erfgoed wordt met de nodige zorg bewaard. Alle ingrediënten voor de uitbouw van een krachtige en unieke culturele samenwerking zijn aanwezig.

Het is aan de IGS als regisseur om al deze troeven zichtbaar te maken en de Cultuurregio Leie Schelde **op de kaart te zetten als sterk merk**. Ook het inzetten op **gemeenschappelijke communicatie** over het rijke cultuuraanbod, op maat van elke doelgroep, is een essentiële opdracht van de IGS en lukt dankzij onze zeer herkenbare en gesmaakte huisstijl, gerichte en wervende communicatie en diverse promoacties zowel gebruik makende van offline en online communicatietools (affiches, brochures, Linkedin, Instagram, Spotify, Youtube, flyers, …). Hierdoor bereiken we een ruimer publiek. We zetten de afgelopen jaren ook diverse culturele makers uit onze regio in de kijker in de podcastreeks "Ontmoet de makers", op die manier bereiken we ook weer nieuwe doelgroepen.

We moeten wel voldoende inspanningen blijven leveren om moeilijk bereikbare doelgroepen toch te laten kennis maken met zoveel mogelijk cultuuraanbod. Dit wordt de komende jaren onze grootste uitdaging, samen met het **verduurzamen van het aanwezige cultuuraanbod en de organiserende achterban**. Bij de afwerking van het communicatieplan in 2022 neemt inclusieve communicatie dan ook een belangrijk onderdeel in.

De regio gaf aan nood te hebben aan een structurele en geïntegreerde aanpak voor het bereiken van personen in armoede. We nemen hierbij een **coördinerende rol** op, bouwen netwerken uit en begeleiden de implementatie-initiatieven voor deze doelgroep. De UiTPAS kan hiervoor de ideale hefboom worden.

De regisseur als verbinder

De Cultuurregio Leie Schelde werkt voor het eerst samen in een gemeenschappelijk structuur om het bovenlokaal cultuurbeleid vorm te geven. Buiten het structurele ZOVLA-overleg tussen bibliotheken was er weinig traditie op het vlak van overleg en uitwisseling over de gemeentegrenzen heen, behalve cultuurcommunicatief. **Thematische overlegplatformen opzetten** was dan ook een eerste belangrijke taak van de IGS.

We realiseerden ondertussen structureel overleg tussen **cultuurprogrammatoren** (ook met de naburige regio Meetjesland), een **cultuurradenoverleg**, een **museumforum**, de **werkgroep regiobib**, ad hoc-thematische werkgroepen rond street art, klassieke muziek, kunstenaars(archieven), CoderDojo, 3D printing, BibCraft (Leesplezier) e.d.m. Ervaringen delen, expertise uitwisselen en op elkaar afstemmen staan hierbij centraal. Op die manier versterken we de actoren uit de regio, spelen we in op noden die leven in het veld en dragen we bij tot een gevarieerd en evenredig gespreid aanbod in onze streek.

Het initiatief (St)art to Art waarbij we kunstenaars uit onze regio en het Meetjesland uitnodigden voor workshops, kennisdeling en ontmoeting was bvb. een schot in de roos. Dit wordt de komende jaren een structureel overlegplatform waarbij zal worden rekening gehouden met de noden en behoeften van onder uit. Vooral de nood aan ruimte (atelier, opslag, repetities) en ontmoeting zijn noden waar we willen op inzetten.

De voorbije eerste twee jaar was het even zoeken naar welke formats het best werken, alle cultuur-, erfgoed- en bibliotheekmedewerkers samen in 1 stuurgroep, of toch nog aparte werkgroepen regiobib en programmatie-communicatie (promcom) of gecombineerd? Het digitaal vergaderen heeft deze zoektocht wat bemoeilijkt en we bemerken ook regelmatig uitval bij het personeel op de gemeentelijke cultuurdiensten. Vanaf 2022 detecteren we wel een zekere flow en denken we een stramien gevonden te hebben dat werkt voor de meesten.

We voelen **heel veel nood aan afstemmen en ontmoeten** en zien **overal toenadering tussen collega's, verenigingen en diensten**. Dit geeft een ongelooflijke boost aan onze werking als cultuurregio en betekent dat we op dit elan verder kunnen.

Het onderscheid regierol/actorrol vervaagt hierbij wel vaak, we omschrijven onszelf daarom liever als regie- en actorrol-fluïde.

Zoals aangegeven in de visie is transversaal werken een belangrijke sleutel om de vooropgestelde ambitie van "cultuur voor iedereen" waar te maken. **Netwerken met andere beleidsdomeinen** uitbouwen is hiervoor een must. De IGS zal als verbinder de eilandwerking doorbreken, niet alleen bovenlokale thematische overlegstructuren opzetten, maar ook inzetten op **transversale platformen**.

In de Cultuurregio Leie Schelde is kunst een sterke troef en de aanpak van kansarmoede een uitdaging. Daarom zien we een transversaal partnership met **welzijn, vrije tijd en toerisme** als eerste prioriteit. Vanaf 2022 zit dit in een stroomversnelling met het vooronderzoek voor de UiTPAS en de lokale (regionale) netwerken vrijetijdsparticipatie enerzijds en de talloze initiatieven rond toerisme door de Leiestreekmusea anderzijds. De drie regionale musea werken o.a. samen rond het **toeristisch traject Vlaamse Meesters 2024** (eveneens het Emile Clausjaar), de Biënnale van de Schilderkunst 2022 en 2024, enzovoort. Cultuurregio Leie Schelde neemt hierin geen trekkende rol op, maar eerder een verbindende en soms faciliterende rol.

Wel neemt de Cultuurregio een sterke rol op in het street artproject PILAAR, een bovenlokaal project in alle 8 gemeenten waar de vzw Wallin' in 2023 en 2024 participatieve workshops rond street art zal lanceren en een netwerk van jonge en minder jonge street artiesten zal uitbouwen i.s.m. met de lokale cultuur- en jeugddiensten en kunstenaarsinitiatieven. Het reeds aanwezige street artist-talent uit de regio (bvb. Steppe) zal hier ook bij worden betrokken en er worden linken gelegd met bestaande/nieuw te creëren toeristische routes, POI's en erfgoed.

Ook voor het **versterken van de actoren** in het werkveld is een rol weggelegd voor de IGS.

- De uitbouw van een stevig **vrijwilligersmanagement** staat gepland vanaf najaar 2022. We stemmen hiervoor ook af met COMEET en Viersprong. Het bedanken van onze vrijwilligers kunnen we echter niet genoeg doen en dat doen we minstens jaarlijks.

- De organisatie van **vorming, studiedagen en ontmoetingsmomenten** rond actuele thema's is hier en daar digitaal kunnen gebeuren (bvb. rond meerstemmigheid), maar pas in 2022 startten ook concrete langlopende trajecten, bijvoorbeeld rond nieuwe techieken en tools binnen de bibliotheekwerking (3D-printing, CoderDojo, bibcraft, bibs@instagram, …).

Dit alles draagt bij tot een verdere **professionalisering**. De IGS heeft ook aandacht voor de vorming van de eigen beroepskrachten zodat ze kunnen uitgroeien tot experten. Met hun opgebouwde kennis en expertise bieden ze actoren uit de regio de nodige ondersteuning en advies op maat. Er worden ook regelmatig interne opleidingen of workshops georganiseerd zoals over het gebruik van de nieuwe website, ErfgoedApp, Erfgoedbank, digitalisering.

De regisseur als facilitator

Cultuur biedt mogelijkheden tot ontmoeting en beleving. Om iedereen de kans te geven te genieten van cultuur in de eigen buurt is het **faciliteren van het aanbod** een taak voor de IGS. Door het **laagdrempelig aanbieden van activiteiten** die centraal worden georganiseerd maar decentraal aangeboden, kan elke inwoner proeven van cultuur in de eigen buurt. Bijvoorbeeld vertelsessies in elke bibliotheek, activiteiten gekoppeld aan de boekstartpakketten, Schatten van Vlieg in de bibliotheken en musea, Reveil-activiteiten in de verschillende gemeentes, Kunstendag voor kinderen, enzovoort.

Tegelijk willen we elke burger **toeleiden** naar grootschalige evenementen met een bovenlokale uitstraling. We brengen cultuur dichter bij de mensen door te kiezen voor **verrassende plaatsen** (zie eerder: Meanderfestival en Kom op Verhaal) en in te spelen op de **technologische ontwikkelingen en nieuwe media** (bvb. met de fablabs in de regiobib-filialen).

De IGS speelt ook een rol in het **versterken van cultuuractoren** bij de uitbouw van zinvolle (boven)lokale projecten. De IGS doet dat via een financiële en inhoudelijke ondersteuning. In 2021 vond een eerste oproep plaats en werden 14 projecten gehonoreerd (naast 6 erfgoedprojecten), in 2022 werd de oproep opnieuw uitgeschreven met een lichte focusverschuiving richting jongere en moeilijk bereikbare doelgroepen.

De regisseur als cocreator en innovator

Binnen de IGS staat samenwerking en cocreatie centraal. In de regio zijn er heel wat interessante actoren met een kwalitatief aanbod en expertise. We willen hen uitdagen om de cultuurregio verder vorm te geven en samen **eventuele hiaten in het aanbod op te vullen**.

De IGS pikt hiervoor in op **initiatieven van Vlaamse partners en vertaalt ze naar de eigen regio** (bijvoorbeeld vanuit CultuurConnect en Publiq). We tekenden in op het Livestreamaanbod WARS van CultuurConnect en leerden zo enkele welzijnspartners beter kennen.

Ook zetten we sinds 2021 extra in op Atelier in Beeld en organiseerden we de info- en netwerkdag (St)art to Art in de aanloop naar deze bovenlokale actie in 2022. Kunstwerkt bood ook een apart overzicht aan per IGS van deelnemende ateliers waarop we extra promotioneel konden inzetten en verder bouwen.

Verder zet de IGS in op **samenwerking tussen (verschillende) deelsectoren** en werkt in cocreatie **nieuwe (boven)lokale initiatieven** uit, bvb. het Oost-Vlaams netwerk van cultuurcentra dat heeft ingetekend op het Eigen Kweektraject dat lokaal podiumtalent kansen wil geven. In West-Vlaanderen, Brabant en Antwerpen bestond dit al, maar gestimuleerd door de 5 Oost-Vlaamse IGS-en (+Cultuurtuin Waas, COMEET, Route 42 en Dijk 92), tekenden dit jaar ook 17 Oost-Vlaamse CC's in op deze bovenlokale projectoproep. CC Evergem, De Herbakker in Eeklo en Leietheater in Deinze zijn trekker hierin, een engagement ontstaan vanuit het **directeursoverleg** tussen deze 3 CC's, geïnitieerd door COMEET en Cultuurregio Leie Schelde.

Met de uitbouw van een **digitaal aanbod** profileert de IGS zich als een vooruitstrevende en eigentijdse organisatie. Door **digitale dienstverlening** zoals de erfgoedbank, de UiTdatabank en het eengemaakte bibliotheeksysteem (oplevering voorzien einde beleidsperiode) maakt de IGS het aanbod en de werking toegankelijker en transparanter.

De regisseur als verduurzamer

In de regio zijn en ontwikkelen er zich tal van boeiende en leerrijke initiatieven. Om deze projecten én de opgedane ervaringen vast te houden, treedt de IGS op als verduurzamer.

Het **opschalen van al dan niet kleinschalige maar toch waardevolle of unieke projecten** naar een bovenlokaal niveau zorgt ervoor dat dergelijke projecten **continueren en dus verduurzamen**. Het street art-project dat aanvankelijk in 1 gemeente zou plaatsvinden maar nu dus in 8, het Meanderfestival dat regiobreed opengetrokken wordt de komende jaren, Erfgoeddag, Archeologiedagen en Open Monumentendag dat we steeds bovenlokaal organiseren, enzovoort. Dankzij de nieuw opgebouwde netwerken binnen de cultuurregio wordt dit mogelijk.

Het delen van good practices en ervaringen, zowel de succesfactoren als de valkuilen, versterkt de cultuuractoren en maakt van **IGS een lerend netwerk.** De IGS zet hiervoor verschillende overlegplatforms op, deelt voorbeelden en ervaringen op de website en focust op een digitaal kennis- en uitwisselingsplatform.

Tot slot bouwt de IGS niet alleen nieuwe, transversale netwerken, ze verzelfstandigt **ook de al bestaande en goed werkende overlegstructuren** of stimuleert hen althans hiertoe gedurende de 2e helft van deze beleidsperiode.

3. Samenwerking

Positionering en samenwerking met culturele & beleidsdomeinoverschrijdende actoren in de regio.

De Cultuurregio Leie Schelde zoekt proactief, op vraag en bij noden contact op met diverse culturele en niet-culturele spelers. Door gerichte samenwerking die zowel projectmatig als structureel van aard zijn, wil de Cultuurregio Leie Schelde de noden uit het veld blijven detecteren, wil ze partners verbinden met elkaar en samenwerkingsverbanden tot stand brengen. Hierna schematisch voorgesteld welke partners deel uitmaken van ons netwerk of welke connecties nog verder moeten worden geïntensifieerd.

Duiding van de gebruikte terminologie (bron: Optil):

- Kernpartner: heeft een zeer aanwezige stuwende kracht, leidt (mee) de visie/strategie en doet mee met de meeste ambities en doelen van het IGS.
- Betrokken partner: is belangrijk om de ambities mee waar te maken, toch wat minder cruciaal of vervangbaar in vergelijking met kernpartners.
- Actieve omgevingspartner: versterkt de doelen van het IGS meer vanop afstand of door steun en feedback te geven op de werking.

	Culturele partners	**Niet-culturele partners**
Kernpartners	**Cultuur** ● Cultuurcentra en -programmatoren ● Gemeentelijke cultuurdiensten ● Bibliotheken ● IGS'en binnen Oost-Vlaanderen (bvb. voor Eigen Kweek) en referentieregio Gent + Gents Kunstenoverleg **Erfgoed** ● Erfgoedcel Leie Schelde ● IOED Leie Schelde ● Regionale musea	**Beleid** ● Raad van Bestuur met cultuurschepenen en gemeenteraadsleden ● Colleges van burgemeesters en schepenen ● Burgemeestersoverleg ● VVSG **Ruimtelijke ordening en omgeving** ● Intercommunale Veneco (in het kader van doorbraakproject cultuur en (onroerend) erfgoed)
Betrokken partners	**Cultuur** ● Heemkringen en lokale musea ● Cultuurraden ● Steunpunt OP/TIL en collega-IGS'en ● DKO (o.a. voor Meanderfestival) ● VAi (ikv Juliaan Lampens) en andere landelijke dienstverleners **Bibliotheken** ● Coderdojo/techniekacademies/fablibs ● Onderwijs (schoolvoorstellingen, auteurslezingen, vertel- en locatietheater) ● Auteurs, dichters, leesgroepen, leesjury's,… **Gemeentelijke communicatiediensten**	**Jeugd** ● Gemeentelijke jeugddiensten (o.a. voor street art) ● Jeugdhuizen en jeugdraden ● Drugpunt, intergemeentelijke preventiedienst voor jeugd ● Kind & Gezin (boekstart) **Welzijn** ● Lokale netwerken vrijetijdsparticipatie ● Sociale huizen en huizen van het kind ● Burgerparticipatie-initiatieven ● Meerstemmigheidspartners (Agentschap Inburgering & Integratie, opvangcentra en -initiatieven (babbelbib)) **Toerisme** • Toerisme Leiestreek, Vlaamse Ardennen, VVV Leiestreek, Lokale toeristische diensten, • Toerisme Oost-Vlaanderen (ikv Biënnale) • Toerisme Vlaanderen (ikv Vlaamse Meesters) **Onderwijs** UGent/KULeuven/UA (ikv Juliaan Lampens)
Actieve omgevingspartners	**Cultuur** ● Steunpunt FARO ● CultuurConnect ● Kunstwerkt ● Avansa e.a. socio-culturele spelers (Davidsfonds bvb.) ● Collega-erfgoedcellen (uit Oost-Vlaanderen)	**Welzijn** ● Zorginstellingen (WZC, leefgroepen, beschutte werkplaatsen) ● Demos (ikv UiTPAS) ● Schepenen en ambtenaren welzijn en sociaal beleid **Onderwijs** Middelbare en Hogescholen en universiteiten via jobstudenten en stagiairs, YOUCA
Nog te ontwikkelen partners	**Cultuur** ● Muziekensembles/orkesten/bands/singer-songwriters (en VLAMO) ● Kunstgalerijen (en veilinghuizen) ● Poëziecentrum en andere literaire partners **Vrije tijd** ● Sport ● Jeugdbewegingen en -huizen ● Vi.be (ikv popraad, Belpop, …) en andere amateurkunstenorganisaties (Danspunt, Circuscentrum)	**Bedrijfsleven** ● VOKA/UNIZO/middenstandsorganisaties … ● Service clubs ● Horeca (Week van de Smaak bvb) **Jeugd** ● Bataljong ● Welzijnsorganisaties voor jongerendoelgroepen

Schematische voorstelling waar nog meer genuanceerd wordt hoe dicht of ver verwijderd partners zich rondom Cultuurregio Leie Schelde bevinden via miro: https://miro.com/app/board/uXjVOAIlmVQ=/.

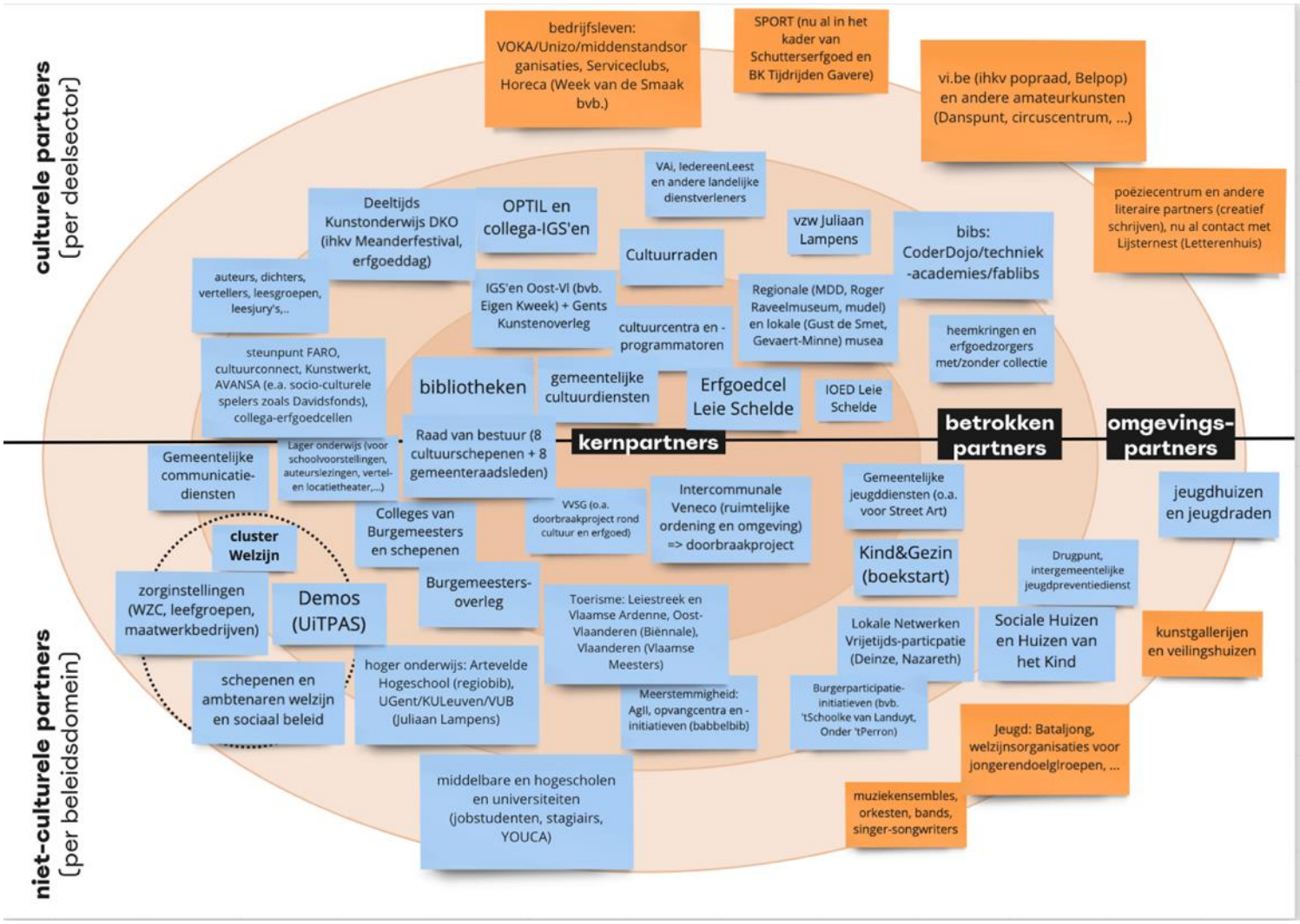

Partners die we nu nog niet voldoende bereiken maar op ons verlanglijstje staan, situeren zich vooral in de jeugd- en sportsector, maar ook het bedrijfsleven is nog een hiaat in ons netwerk. Via het Leerling-meestertraject met beurzen voor vakmanschap proberen we i.s.m. Erfgoed Viersprong hier een eerste toenadering te zoeken. Jeugd en sport krijgen we hopelijk ook mee aan tafel eens de UiTPAS een feit wordt.

Via onze erfgoedwerking kunnen we thematisch soms wel linken leggen met de jeugdsector, het onderwijs of een sportgebeuren, maar structureel is hier nog geen samenwerking. Toch liggen hier heel wat kansen, naast inhoudelijk vooral ook netwerkmatig.

4. Noden en troeven

De meest voorkomende troeven binnen Cultuurregio Leie Schelde zijn de volgende:

1. Jarenlange **ervaring op vlak van samenwerking** zowel tussen bibliotheken als cultuurdiensten. Vooral de bibliotheeksamenwerking verloopt geolied, het regiobibverhaal is een continuering van en voortbouwen op bestaande acties uit het ZOVLA-tijdperk. De culturele samenwerking is nieuw, bestond al enigszins in het kader van het cultuurcommunicatieverhaal van POLS (met het POLSSLAG-magazine), maar is nu veel uitgebreider en meer inhoudelijk. **Afspraken rond afstemming van cultuuraanbod, samenwerking rond bepaalde thema's en het opzetten van nieuwe initiatieven** zijn de hoofdpunten binnen dit vernieuwde samenwerkingsverband. Daarnaast maken we ook de verbindingen met het regiobibverhaal en de erfgoedcel- en IOED-werking.
2. Het **sterke engagement** van de gemeenten om de samenwerking nog te versterken, verbreden en verdiepen is er nog steeds. De bereidwilligheid om te participeren in thematische projecten zoals PILAAR-Street Art, Meanderfestival, een eventuele regionale Belpop Bonanza-editie en de talloze bibliotheekinitiatieven bewijst dit.
3. Aanwezigheid van **sterk uitgebouwd kunstonderwijs** met hoofdfiliaal in Deinze en deelwerkingen in Nazareth, Sint-Martens-Latem, Zulte en Kruisem en er zijn plannen voor een filiaal in Gavere. Dit netwerk in spe van muzikanten, woordkunstenaars en dansers is heel belangrijk voor onze acties ten behoeve van **jonge talenten**. We hopen ook dat de **koppeling met beeldende kunsten** die al op het hoofdfiliaal van KADE is gebeurd, eveneens in de kleinere filialen kan gebeuren. Naast Deinze heeft ook De Pinte een zeer goede muziekschool waarmee we hebben samengewerkt in het kader van het Meanderfestival.
4. De aanwezigheid van (en investeringen in) mooie en moderne **culturele infrastructuur**, met het Leietheater op kop. Daarnaast zijn er ook plannen in Sint-Martens-Latem voor een klein CC en is er een nieuwe bibliotheek in aanbouw daar. In Deinze komt een nieuw cultuurhuis in Hansbeke en zijn er plannen om de bibliotheek van Deinze onder te brengen op de historische erfgoedsite van de Molens aan de Graanlei. In Nazareth gaat men een erfpacht aan met de eigenaars van de bibliotheek van Juliaan Lampens om er de komende 25 jaar een kunst-, erfgoed- en architectuurcentrum te creëren. En zoals in veel regio's staan de herbestemmingen van kerken op de planning.
5. Aanwezigheid van een aantal grote **musea** met nationale uitstraling en een tweejaarlijkse samenwerking binnen de Biënnale van de Schilderkunst. Hier ligt een uitdaging voor de Cultuurregio om ook buiten het concept van de Biënnales de handen meer in elkaar te slaan en af te stemmen. Via het nieuw opgezette **museumforum** met enkele bijeenkomsten per jaar pogen we dit te realiseren.
6. **Landelijk karakter, mooie natuur** en aanwezigheid van **twee rivieren** die de streek kenmerken en vele kunstenaars in het verleden en vandaag weten te inspireren, bieden heel wat toeristische en recreatieve mogelijkheden. "Hier groeit Cultuur." Zo creëerden we de afgelopen jaren weer enkele nieuwe routes (Op Spoor met Theodoor, Op zwier met Kamiel, Van Koer tot koer, de scholentoer, …) en promoten we deze via onze kanalen en deze van onze partners.
7. Een **bloeiend verenigingsleven** en aanwezigheid van organisaties/activiteiten met bovenlokale uitstraling zoals vzw Popallure, LozerCultureel, Kraft Collective, Instituut voor Volkswarmte, Brouwsels op Straat, Kunst & Zwalm, PASS, Europees Schutterstreffen (EST), … Zij vinden ook alsmaar vaker de weg naar onze werking en ons ondersteuningsbeleid.
8. Aanwezigheid van **professionele actoren** (bijvoorbeeld Leietheater, musea …) die kleinere actoren kunnen ondersteunen, via de cultuurregio wordt de koppeling tussen (amateur)kunstenaars en de musea gelegd, (amateur)kunstenaars en jong podiumtalent wordt richting het Leietheater geloodst, heemkundigen en kleine gemeenten kunnen terecht in de collectiebeherende instellingen voor tentoonstellingsmateriaal, enzovoort.

Nieuw gedetecteerde troeven:

- de (aandacht voor) **fietsmobiliteit** die toeneemt in de meeste gemeenten met gidsstad Deinze-fietsstad op kop (binnen masterplan vervoersregio Gent) en de fietsverbindingsassen
- de **verduurzaming** van heel wat lokale initiatieven richting meer korte keten, aandacht voor lokale economie en landbouw, minder afvalbeleid,
- **meer inclusie en diversiteit** met ook aandacht voor LGBTQIA+thema's (al dan niet i.h.k.v. de SDG's),
- de **stadsvlucht vanuit Gent** richting onze regio van jonge gezinnen en zelfs (kot)studenten,
- de tijdelijke invullingsopportuniteiten van **leegstaande sites** die in navolging van Gent (DOK, Kerk, Arsenaalsite,…) ook in onze regio creatieve invullingen kunnen krijgen,
- nieuwe **groenzones en bossen** die door lokale besturen worden aangekocht en ingericht,
- de toename van stilte- en troostplekken en onumenten (nam een vlucht n.a.v. Corona), de hang naar meer mindfulness, diepgang en verbondenheid met de natuur/elkaar
- de **creatieve opstoot** bij kunstenaars en creatievelingen na 2 jaar stilstand,
- de nabijheid van Gent en hun plannen voor **Gent culturele hoofdstad 2030** waarbij ook de aanpalende regio's zouden worden meegenomen, idem voor Gent Jongerenhoofdstad 2024
- het initiatief Open Creatives Gent van **Gents Kunstenoverleg** en vele andere thema's en werkgroepen binnen GKO waar we bij kunnen aansluiten,
- Het inzetten op **water(beleid**) en alle aanverwante mogelijkheden vanuit het Streekforum van Gent en de omliggende referentieregio
- …

De meest voorkomende noden die we meenemen in onze werking zijn de volgende:

1. Ondersteuning op het vlak van vrijwilligersmanagement, het werven en behouden van **vrijwilligers** is moeilijk: ondersteuning bij het uitschrijven van vrijwilligersvacatures, verspreiding van vacatures, vrijwilligers ondersteunen en coachen,… In het najaar van 2022 plant de Cultuurregio werk te maken van een vrijwilligersbeleidsplan dat ook kan dienen voor verenigingen en andere overlegorganen die kampen met uitval en verminderd engagement.
2. Jongere mensen in het bestuur, veel verenigingen en adviesraden kampen met een **verouderd bestuur,** ook hier proberen we i.s.m. de erfgoedcelwerking, oplossingen voor te vinden.
3. Meer **samenwerking tussen kunst- en heemkringen en -verenigingen** van verschillende gemeenten: sommige kringen zijn heropgestart of zoeken een nieuwe weg, maar bovenlokale ondersteuning kan net dat duwtje in de rug zijn.
4. Meer **samenwerking tussen gemeentelijke vrijetijdsdiensten en verenigingen:** het regionale Belpop Bonanza hopen we te kunnen aangrijpen om de brug te slaan met lokale verenigingen, jeugd- en cultuurraden en cultuurdiensten, ook het street artproject PILAAR heeft deze doelstelling voor ogen.
5. Een grotere vijver, het is **niet altijd gemakkelijk om "een zaal te vullen"** bij optredens, theatervoorstellingen en tentoonstellingen, men vist te vaak in dezelfde vijver en na 2 jaar coronastilte is het nog moeilijker geworden mensen aan te zetten tot cultuurparticipatie. Met Pakuitmetcultuur.be hebben we hier een extra promocampagne rond opgezet die we nog verder zullen uitbreiden de komende jaren, i.s.m. COMEET
6. Meer samenwerking tussen aanbieders van cultuur, sommigen werken te veel vanuit een eilandvisie, vooral ook de wisselwerking tussen onze musea en cultuurprogrammators kan hier nog beter en de cultuurregio is hier de ideale draaischijf.
7. Een betere **aansluiting tussen** cultuurprogrammatoren en **het jonge publiek/tieners.**
8. Kennisdeling, er zijn steeds meer **burgerinitiatieven** en tijdelijke groeperingen waarop zowel de reglementering als de ondersteuningsmogelijkheden nog niet zijn afgestemd.
9. Beleid voor cultuurparticipatie van **kansengroepen** (kansarmen, anderstaligen …) middels de uitrol van een UiTPAS. De kansarmoede neemt ook in onze regio toe.
10. **Financiële druk** op lokale besturen n.a.v. inflatie, energiekosten, indexeringen e.d.m., hopelijk niet ten koste van cultuur en vrijetijdsparticpatie.